

ČTENÁŘŮM TENTOKRÁT RADÍ PRIMÁŘ PŘÍBRAMSKÉ NEMOCNICE FILIP ZÁVADA:

Dráždivý tračník je zpravidla dlouhodobé, velmi často celoživotní onemocnění

Lékař radí

DAGMAR ČERNÁNSKÁ

Příbram – Občasné škrundání, nadýmání a bubláni ve střevech zažil snad každý z nás. Tyto nepředvídatelné epizody je v mnoha případech dost náročné zvládnout. Existují však lidé, kteří se s těmito nepříjemnými projevy nepohodlí ve střevech potýkají častěji než jiní. Na otázky ohledně dráždivého tračníku odpovídá MUDr. Ing. Filip Závada, PhD, primář Interního oddělení Oblastní nemocnice Příbram.

Popište nám co je to dráždivý tračník a jakou část zažívacího traktu postihuje?

Dráždivý tračník patří mezi tzv. funkční onemocnění trávicí trubice, takže se nejedná o žádný zánět, infekci nebo nádor. Tračníkem rozumíme tlusté střevo, tzn. že postižená je tato část trávicí trubice. Jde o onemocnění, které je v našich podmínkách poměrně časté a udává se, že postihuje až 20 procent populace. Muži a ženy jsou postiženi stejně často a většinou jde o mladé nemocné do 45 let věku. Častěji jsou jím postiženi lidé s vyšším vzděláním, kteří se v práci setkávají s vysokou mírou stresu, studenti náročných škol. To může být ale dáno i tím, že tyto lidé věnují

PRIMÁŘ Interny Filip Závada.
Foto: archiv nemocnice

svému zdraví a nemocem větší pozornost. Mnoho pacientů s příznaky dráždivého tračníku ani lékařskou péči nevyhledá.

Jaké jsou příčiny vzniku této nepříjemné nemoci?

Vznik tohoto onemocnění není bohužel přesně objasněn. Mezi vyvolávající faktory se udává stres, nepravdělná životospráva, ale i proběhlé infekční onemocnění. Střevo u dráždivého tračníku nepřiměřeně reaguje na různé podněty, což může vést k zrychlení průchodu stolice a průjmům, nebo může být naopak „líné“ a projevovat se zácpou a plynatostí.

Podle jakých příznaků se pozná, že se jedná o dráždivý tračník? Syndrom dráždivého tračníku se projevuje bolestmi břicha,

pocity nadýmání, zácpou a nebo průjmům. Příznaky se mohou různě kombinovat. Stejně tak se bohužel projevují i jiná závažnější onemocnění, takže laicky se dráždivý tračník třeba od infekce nebo nádoru spolehlivě odlišit nedá. Proto je vždy potřeba konzultovat lékaře. Pokud se objeví některý z varovných příznaků, kterými jsou příměs krve ve stolici, hubnutí, chudokrevnost, teploty nebo zvětšení mízních uzlin, je třeba se nechat okamžitě vyšetřit. Velmi záleží také na věku – pokud se obtíže poprvé projeví po 45 roce života, jde pravděpodobně o onemocnění jiného druhu a vyšetření lékařem musí být důkladné, vedené snahou o vyloučení nádoru.

Pokud nás taktó zlobí naše střevo, jakého lékaře máme navštívit a co nás u něj čeká za vyšetření?

Základní vyšetření může provést praktický lékař, ale definitivní diagnózu většinou stanoví specialista – gastroenterolog. Ten podle charakteru obtíží určí, zda provést kolonoskopické vyšetření, vyšetření stolice na různé parazity a mikroorganizmy a vždy by měl vyloučit celiakii – alergii na lepek. Nikomu bych nedoporučoval léčebné metody, například očištění výplachy střeva bez před-

chozí konzultace s lékařem.

Jaká bude následovat léčba a jsou nutné nějaké změny stravování?

Léčba dráždivého tračníku je velmi svízelná, protože příčiny onemocnění neznáme. Můžeme se proto snažit ovlivnit příznaky onemocnění, aby pacienti měli dobrou kvalitu života a choroba je obtěžovala co nejméně. Používají se různá dietní opatření a snažíme se o zavedení pravidelné životosprávy a spánkového režimu. Někdy stačí vyloučit stressové faktory a onemocnění se samo upraví, někomu stačí ujistění, že nejde o závažnou chorobu, ale často musíme podávat různé léky.

Existují rizika, která v případě neléčené choroby hrozí našemu organismu?

Pokud je diagnóza stanovena přesně, dráždivý tračník nemůže přejít v nějaké život ohrožující onemocnění, třeba v nádor. Život nezkrátí, ale může jej velmi znepříjemnit. Největší nebezpečí tedy plyne z podcenění příznaku jiné, potenciálně vážné choroby. Dráždivý tračník je zpravidla dlouhodobé, velmi často celoživotní onemocnění, ale na rozdíl od ostatních chorob jeho intenzita s přibývajícím věkem spíše klesá.